

2012-006
117742

TAPAHTUMAMAAKUNTA-hanke 15.8.2012 – 31.8.2014 Loppuraportti

**Humanistinen
ammattikorkeakoulu
Juha Iso-Aho,
projektipäällikkö
10.10.2014**

1. Tausta

Imatran Seudun Kehitysyhtiö ja Humanistinen ammattikorkeakoulu toteuttivat vuosina 2007 – 2011 sarjan hankkeita, jotka tähtäsivät tapahtumatuotannon kehittämiseen Etelä-Karjalassa.

Tapahtumatuotannon toimenpideohjelma, Tapahtumatuotannon tulevaisuus, sekä ASTU I ja II –hankkeet kartoittivat muun muassa maakunnan tapahtumatarjonnan laatua ja vaikuttavuutta, tuottivat tapahtumien kehittämiseen tähtäävän toimenpideohjelman, synnyttivät alan maakunnallisen yhdistyksen, kouluttivat tapahtumakentän toimijoita sekä kehittivät tapahtumien laadunvarmistus- ja kehitystyökaluja. ASTU II-hankkeen tuloksena valmistui vuoden 2011 lopussa käsikirjatyypinen julkaisu Tapahtumatuotannon palapeli, joka on tarkoitettu tapahtumien käyttöön niiden kehitystyön tueksi.

Elokuussa 2012 Etelä-Karjalan liiton myöntämän maakunnan kehittämisrahan turvin käynnistynyt Humanistisen ammattikorkeakoulun toteuttama Tapahtumamaakunta-hanke on jatkoa näille hankkeille.

Etelä-Karjalassa on alueen kokoon nähden poikkeuksellisen korkeatasoinen pienehköjen kulttuuritapahtumien tarjonta. Laskutavasta riippuen maakunnassa on ainakin 4 - 5 tapahtumaa, jolla olisi edellytykset nousta oman alansa päätapahtumien joukkoon valtakunnallisesti (esimerkiksi Mustan ja Valkoisen teatterifestivaali, Vanhassa vara parempi ja Ja Kitara Soi –festivaalit sekä Lappeenrannan Balettigaala).

Tapahtumien keskeinen ongelma on kehitysresurssien puute. Niiden ohjelmisto ja sisältöön liittyvät verkostot ovat valtakunnallisella ja jopa kansainvälisellä tasolla, mutta markkinoinnin, tuotteistamisen ja myynnin osalta tapahtumaorganisaatiot toimivat vaatimattomin resurssein ja harrastajamaisesti. Varsinaista kehitystyötä ei tehdä, vaan kaikki voimat suunnataan seuraavan festivaalin kokoon saamiseen tavalla tai toisella. Korkeatasoiset kulttuuritapahtumat ovat maakunnalle lähes käyttämätön voimavara, jonka säilyttämiseksi ja kasvattamaksi on ollut järkevää osoittaa maakunnallista kehittämispanostusta.

2. Tavoite ja kehittämiskohteet

Tapahtumamaakunta-hankkeessa sovellettiin käytäntöön ASTU-hankkeessa rakenneltua kehitysvälineistöä sekä palvelumuotoilun menetelmiä valitsemalla maakunnan jo sisällöllisen laatunsa osoittaneista kulttuuritapahtumista viisi kehityshakuista ja sitoutunutta tapahtumaa ja vietiin niiden kanssa läpi noin 1,5 - 2 vuoden mittainen tuotekehitysprosessi.

Tavoitteena oli pureutua kunkin tapahtuman omista lähtökohdista eniten kehittämistä kaipaaviin festivaalituotannon osa-alueisiin. Kehittämistyöllä pyrittiin esimerkiksi lisäämään tapahtuman yleisömäärää, laajentamaan yleisöprofiilia ja tunnettuutta, parantamaan lippujen saatavuutta, lisäämään tapahtuman näkyvyyttä sekä laajentamaan tapahtuman rahoitus pohjaa.

Hankkeen kohdetapahtumiksi valittiin syksyllä 2012 ja keväällä 2013 tapahtumaorganisaatioiden esittämien alustavien kehittämissuunnitelmien perusteella seuraavat festivaalit:

- Vanhassa Vara Parempi! (Imatra)
- Mustan Ja Valkoisen Teatterin festivaali (Imatra)
- Ja Kitara Soi (Lappeenranta)
- Metkat-kulttuuriviikko ja Metkuillaan -lasten kuorokonsertti (Etelä-Karjala/Lappeenranta)
- Balettigaala (Lappeenranta)

3. Toteutetut toimenpiteet raportointikausittain

Tapahtumamaakunta-hankkeen kokonaiskesto oli kaksi vuotta ja kaksi viikkoa. Hankeaikana kohdetapahtumista Balettigaala sekä Vanhassa vara parempi! -festivaali kolme kertaa ja muut tapahtumat kaksi kertaa. Balettigaalan tultua hankkeeseen mukaan vasta keväällä 2013 oli senkin osalta mukana tarkastelussa vain kaksi toteutusta.

Toimenpiteet olivat karkeasti jaettuna kolmenlaisia: 1) tapahtumien seuraaminen ja havainnointi, 2) kehittämiskeskustelut ja niiden sekä havaintojen pohjalta tehdyt kehittämissuunnitelmat, 3) tapahtumille

järjestetyt kaikille avoimet koulutustilaisuudet sekä tapahtumakohtainen neuvonta ja auttaminen pyydettäessä tuotannollisissa käytännön toimenpiteissä.

Hankeaika jakautui kolmeen raportointijaksoon. Seuraavassa on tiivistetty kuvaus toimenpiteistä jaksoittain.

Toteutetut toimenpiteet 15.8.2012 – 30.6.2013

Hankeeseen mukaan tulevat tapahtumat valittiin alustavien keskustelujen ja kirjallisten kehittämissuunnitelmaluonnosten perusteella. Vanhassa Vara Parempi!, Mustan Ja Valkoisen Teatterin festivaali, Ja Kitara Soi, Metkat-kulttuuriviikko ja Metkuillaan -lasten kuorokonsertti tulivat mukaan syksyllä 2012, Balettigaala maaliskuussa 2013)

Tapahtumien toteutuksia seurattiin ja havaintoja kirjattiin seuraavasti:

- Vanhassa Vara Parempi! (elokuu 2012)
- Ja Kitara Soi (lokakuu 2012)
- Metkuillaan-lastenkonsertti (helmikuu 2013)
- Mustan Ja Valkoisen Teatterin festivaali (toukokuu 2013)

Käytiin kehittämiskeskusteluja mukaan valittujen tapahtumien kanssa ajalla elokuu 2012 - kesäkuu 2013 seuraavasti:

- Vanhassa Vara Parempi! (21.8.2012 ja 11.6.2013)
- Ja Kitara Soi ja Metku-tapahtumat (8.2.2013 ja 23.4.2013)
- Mustan Ja Valkoisen Teatterin festivaali (3.6.2013)
- Balettigaala 10.6.2013

Keskusteluissa hankkeen tapahtumien kanssa sovittiin kunkin lähtökohdista kehittämiskohteista ja kehittämisen painopisteistä, joissa hankkeen asiantuntijaresursseja voidaan hyödyntää.

Järjestettiin Imatralla yhteistyössä Samaan ammattikorkeakoulun ja Imatran Seudun kehitysyrityksen Vetovoimaa-hankkeen kanssa kaikille tapahtumatuottajille avoin Building Better Festivals -koulutus 18.3.2013, jossa kouluttajana toimi Edinburgh Festival Fringen johtaja Paul Gudgin, osallistujia 43 henkilöä

Lisäksi tuettiin ja ohjattiin tapahtumia ohjelmiston, markkinoinnin ja tiedotuksen suunnittelussa ja toteutuksessa, autettiin uusien esityspaikkojen (muun muassa matkailuyritykset) ja rahoituslähteiden etsinnässä sekä laadittiin EU-rahoitushakemus Mustan ja Valkoisen Teatterin festivaalille.

Toteutetut toimenpiteet 1.7.2013 – 31.12.2013

Tapahtumien toteutuksien seuranta ja havaintojen kirjaamista jatkettiin seuraavasti:

- Vanhassa Vara Parempi! (elokuu 2013)
- Lappeenrannan Balettigaala (elokuu 2013)
- Ja Kitara Soi (loka-marraskuu 2013)

Edelleen käytiin myös kehittämiskeskusteluja tapahtumien kanssa seuraavasti:

- Ja Kitara Soi 20.8.2013
- Metkat-viikko ja Metkuillaan -kuorotapahtuma 29.8.2013 sekä 29.10.2013

Järjestettiin Siitolan kartanossa Imatralla yhteistyössä Eteläkarjalaiset tapahtumat ry:n, Kutkasta kulttuurikutinaa - hankkeen, Imatran Seudun Kehitysyhtiön ja Culture Finland - kattohankkeen kanssa kaikille tapahtumatuottajille avoin koulutuspäivä nimellä Etelä-Karjalan Tapahtumapäivä 9.11.2013, jossa kouluttajina toimivat Silja Tenhunen (median näkökulma tapahtumatiedottamiseen), Inna Perheentupa (tapahtuman konseptointi ja viestintä), Heikki Karjaluoto (markkinoinnin uudet muodot) ja Tapahtumamaakunta-hankkeen kustantamana Timo Santala (osallistava tapahtumatuotanto). Päivän aikana esiteltiin myös Imatra Events-konseptia ja Luova kartano-hanketta. Osallistujia tilaisuudessa oli 28 henkilöä.

Lisäksi tarjottiin edelleen tarvittaessa tapahtumille apua ohjelmiston, markkinoinnin ja tiedotuksen suunnittelussa ja toteutuksessa, uusien esityspaikkojen ja rahoituslähteiden etsinnässä sekä rahoitushakemusten laadinnassa.

Toteutetut toimenpiteet 1.1.2014 – 31.8.2014

Tapahtumien toteutuksia seurattiin ja havaintoja kirjattiin seuraavasti:

- Mustan Ja Valkoisen Teatterin festivaali (toukokuu 2014)
- Vanhassa Vara Parempi! (elokuu 2014)

Edelleen käytiin myös kehittämiskeskusteluja tapahtumien kanssa seuraavasti:

- Mustan Ja Valkoisen teatterin festivaali 10.2.2014
- Metkat-viikko ja Metkuillaan –kuorotapahtuma; Metkun yhteistyökumppaneiden tapaaminen 20.3.2014
- Vanhassa vara parempi! 31.1. ja 9.4.2014

Lisäksi tehtiin kaksi benchmarking-matkaa, Hämeen Keskiaikamarkkinoihin ja Nurmijärven Kivi-juhliin (Jaana Komi, 15.8. – 17.8.) sekä Tampere Guitar Festivaliin (Juha Iso-Aho, 7.6. – 8.6.). Hämeenlinnassa tarkasteltiin, miten keskiaikateemaa voitaisiin hyödyntää Vanhassa vara parempi! -tapahtuman tuotekokonaisuuksien suunnittelussa. Nurmijärvellä haettiin ideoita siihen, kuinka kulttuurihistorian merkkihahmoja (kuten A. Kivi) voitaisiin tuotteistaa myös eteläkarjalaisissa tapahtumissa (vrt. Sibeliuksen 150-vuotisjuhluvuosi 2015). Tampere Guitar Festivalissa tarkastelun kohteena oli Ja kitara soi -tapahtumaa ajatellen kitaramusiikin ja varsinaisen konserttitoiminnan ympärille rakennettu oheistapahtumatuotanto: ruokailun ja musiikin yhdistäminen, soitintarvike-esittelyt, näyttelyt sekä kurssitoiminta.

Hankkeen loppuvaiheessa, touko- ja elokuussa 2014, keskityttiin hankkeen aikana kertyneen materiaalin kokoamiseen ja analysointiin. Analyysin pohjalta jokaiselle hankkeen kohdetapahtumalle tuotettiin kehittämissuunnitelma, joka sisältää arvion tapahtuman tämänhetkisestä tilanteesta tuotannon eri osa-alueilla sekä ehdotuksia tapahtuman kehittämiseksi hankkeen jälkeen.

Kehityssuunnitelmien sivutuotteena syntyi Tapahtumatuottajan ÄÄÖ-käsikirja, jossa on koottuna keskeiset tapahtumatuottajien huomioon otettavat, tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen liittyvät asiat.

4. Organisointi ja henkilöstö

Humanistinen ammattikorkeakoulu vastasi hankkeen toteutuksesta. Hankkeen projektipäällikkönä on toimi TKI-koordinaattori Juha Iso-Aho, jonka työaikaa hankkeeseen käytettiin 15.8.2012 – 31.8.2014 välisenä aikana 508 h eli noin 3 henkilötyökuukautta. Hankkeella oli lisäksi palkattuna projektiassistentti Jaana Komi osa-aikaisena (50 %) ajalle 1.4. – 31.5.2013, 15.8. – 15.11.2013 ja 1.2. – 30.4.2014 sekä kokoaikaisena ajalle 1.5. – 31.5.2014 ja 1.8. – 31.8.2014, yhteensä 6 henkilötyökuukautta. Hankkeen taloushallinnosta vastasi Humanistisen ammattikorkeakoulun rehtorin toimisto.

5. Hankkeen taloudellinen toteuma

Hankkeen taloudellinen toteutuma on loppuraportin liitteenä. Hankkeen budjetin 55 500 euron summasta tuli käytetyksi hieman yli 53 000 euroa, joten käyttämättä jäi noin 2 500 euroa.

Talvella 2014 tehtiin budjetin muutoshakemus (viranhaltijapäätös 17.3.2014), jossa rahaa siirrettiin ostetuista asiantuntijapalkkioista ja matkakuluista henkilöstön palkkoihin, koska oli käynyt ilmi, että tehokkaimmin tapahtumia voidaan kehittää tarjoamalla tapahtumakohtaista työpanosta kunkin erityistarpeisiin.

Budjettimuutoksesta huolimatta asiantuntijapalveluihin varattuja rahoja jäi käyttämättä 1 500 euroa, koska väliraporttivaiheessa hankkeen loppuvaiheeseen suunniteltua match-making -tapaamista ei kyetty aikataulusyistä järjestämään. Myöskään loppuseminaaria ulkopuolisine ei katsottu hankkeen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaiseksi, vaan resursseja suunnattiin tapahtumakohtaisten kehittämissuunnitelmien sekä tapahtumatuotannon aluekohtaisten käsikirjojen laatimiseen.

Alla olevasta taulukosta selviää hankkeen taloudellinen toteutuma menolajeittain:

Kustannusarvio (Menot)	Alkuperäinen budjetti 15.8. 2012 – 31.8.2014	Muutettu kustannus- arvio 17.3.2014	Toteutunut kustannusarvio 31.8.2014	Erotus: budjetti 17.3. – toteutuma 31.8.2014
Henkilöstökulut (projektipäällikkö, asiantuntijat ja/tai projektiassistentti, taloushallinto)	38 500	46 000	44 423,42	- 1 576,58
Ostetut palvelut (asiantuntija-, koulutus ym. palvelut)	10 000	5 000	3 500	- 1 500
Matkakulut	4 500	2 000	2 272,88	+ 272,88
Toimistokulut (sis. vuokra ja siivouskulut)	2 500	2 500	2 819,25	+ 319,25
Yhteensä	55 500	55 500	53 015,55	- 2 484,45

6. Yhteistyö muiden kehittämishankkeiden kanssa

Tapahtumamaakunta-hanke teki yhteistyötä muiden matkailuun ja luoviin aloihin liittyvien kehittämishankkeiden, kuten Imatran Seudun Kehittämissyhtiön hallinnoiman Vetovoimaa ja kestävää laatua ympärivuotiseen matkailuun –hankkeen kanssa. Vetovoimaa-hankkeen painopisteenä Imatran seudulla on tapahtumien kehittäminen matkailulähtöisestä näkökulmasta.

Tapahtumamaakunta oli, toisin kuin matkailulähtöinen Vetovoimaa-hanke, keskittynyt kulttuuri- ja taidesisältöisten tapahtumien kehittämiseen ja sisälsi myös Lappeenrannan seudun tapahtumia. Tapahtumamaakunta on lisäksi pitkän aikavälin kehittämis- ja seurantahanke. Hankkeet ovat voineet erilaisista painotuksista johtuen hyödyntää toistensa toimenpiteitä ja tuloksia. Vetovoimaa –hankkeen myötä syntyneen Imatra Events –organisaation kanssa on myös jatkettu yhteydenpitoa.

Tapahtumamaakunta-hankkeen projektipäällikkö on myös Kutkasta kulttuurikutinaa -hankkeen ohjausryhmän jäsen, joten myös näiden hankkeiden yhteydenpito oli varmistettu. Hankkeiden välistä yhteistyötä tehtiin Etelä-Karjalan Tapahtumapäivän toteutuksessa.

Etelä-Karjalan Tapahtumapäivän osalta tehtiin yhteistyötä myös valtakunnallisen Culture Finland – kulttuurimatkailun kattohankkeen kanssa.

7. Asiantuntijapalveluiden osto ja kilpailutusmenettely

Hankkeessa oli koko toteutusaikana vain kaksi ostettua asiantuntijapalvelua. Ensimmäinen oli Building Better Festivals – koulutus, joka ostettiin kansainvälisesti tunnetulta festivaaliasiantuntijalta Paul Gudginilta. Koska kyse oli juuri tämän erityisasiantuntijan henkilökohtaisesta osaamisesta, rahoittajan edustajan sähköpostilla 25.1.2013 antama ohje oli, että kilpailuttamista ei tarvita. Koulutuksen kustannukset olivat 2500 euroa.

Toinen ostettu asiantuntijapalvelu oli Etelä-Karjalan tapahtumapäivän osana ollut Ravintolapäivä-konseptin luoja Timo Santalan luento osallistavasta tapahtumatuotannosta, casena Ravintolapäivä. Koska tässäkin tapauksessa kyse oli juuri tämän erityisasiantuntijan henkilökohtaisesta osaamisesta, rahoittajan edustajan sähköpostilla 4.11.2013 antama ohje oli, että kilpailuttamista ei tarvita. Koulutuksen kustannukset olivat 1 000 euroa. (Hankintaselvityslomake raportin liitteenä.)

8. Hankkeesta tiedottaminen

Hankkeen alkaessa siitä tiedotettiin paikallisissa tiedotusvälineissä sekä aikaisempien luovan alan ja tapahtumatuotannon hankkeiden tuloksena syntyneiden verkostojen kautta. Tiedottamisen kohderyhmänä olivat erityisesti potentiaalisesti hankkeeseen mukaan lähtevät tapahtumat. Hankkeen aikana ulkoinen tiedottaminen oli lähinnä hankkeen järjestämistä koulutustilaisuuksista tiedottamista tiedotusvälineiden ja verkostojen kautta. Sisäinen tiedottaminen

kohdetapahtumien suuntaan hoidettiin pääosin sähköpostilla ja puhelimella.

Hankkeen päätyttyä tullaan tiedottamaan hankkeen tuloksista erityisesti niiltä osin kuin tiedolla on merkitystä koko eteläkarjalaisen tapahtumakentän kannalta. Keskeistä tässä tulee olemaan hankkeessa tuotetuista Tapahtumatuotannon ÄÄÖ –käsikirjoista ja niiden saatavuudesta tiedottaminen. Käsikirjat tulevat tapahtumatuottajien käyttöön sähköisessä muodossa myöhemmin erikseen sovittavalle alustalle.

9. Arviointia tuloksista ja vaikuttavuudesta

Hankkeen aikana on seurattu kaikkia kohdetapahtumia ja käyty kaikkien kanssa kehittämiskeskustelut, joidenkin tapahtumien kanssa useampaakin otteeseen. Tapahtumien havainnoinnin ja keskusteluiden pohjalta tapahtumille on tehty kehittämissuhteita sekä toteutettu yhdessä tapahtumien kanssa sovittuja uusia toimintamalleja.

Mitattavien tulosten osalta raportointikautena on pyritty seuraamaan erityisesti yleisömäärien ja tapahtumien talouden kehitystä. Saman tapahtuman eri vuosien yleisömäärien vertailussa on kuitenkin otettava huomioon, että tilaisuuksien määrä tapahtumissa kuitenkin vaihtelee huomattavasti esimerkiksi toteutuneen avustusrahoituksen mukaan.

Kohdetapahtumien aktiivisuus suhteessa hankkeeseen on vaihdellut suuresti. Aktiivisimmin kehittämistoimiin ovat tapahtumista osallistuneet Mustan Ja Valkoisen Teatterin Festivaali, Vanhassa Vara Parempi! -tapahtuma ja Ja Kitara Soi -festivaali.

Toteutumatietojen saaminen tapahtumilta on sekin ollut vaihtelevaa. Toisaalta varsinkin kaupunkiorganisaatioiden osana toimivat tapahtumat eivät helposti hahmotu omina itsenäisinä kokonaisuuksinaan esimerkiksi talouden osalta, koska tietoa kaikista esimerkiksi tapahtuman talouteen vaikuttavista asioista ei ole yksiselitteisesti saatavissa.

Seuraavissa kappaleissa on tiivistetty esitys hankkeen tuloksista ja vaikuttavuudesta tapahtumakohtaisesti. Laajemmat tapahtumakohtaiset analyysit, tulokset sekä kehittämissuunnitelmat esitetään tapahtumakohtaisissa kehittämissuunnitelmissa.

Vanhassa vara parempi!

Vanhassa vara parempi! – festivaali on vuodesta 2001 alkaen Imatralla järjestetty vanhan musiikin eli barokin aikakauden ja sitä vanhemman ajan soitin- ja laulumusiikin tapahtuma. Tapahtuman konserteissa käytetään pääasiassa niin sanottuja periodisoittimia eli sävellysaikakautena käytössä olleita soittimia. Tapahtuman taiteellinen johtaja on Imatran seurakunnan kanttori Johannes Vesterinen ja sen vastuullinen järjestäjä on Sonus Borealis ry. yhdessä Imatran seurakunnan kanssa.

Aiemmin vain Imatran kirkkoissa järjestetyssä Vanhassa Vara Parempi! – tapahtumassa otettiin Tapahtumamaakunta-hankkeen aikana käyttöön useita kehityskeskusteluissa ideoituja uusia konserttipaikkoja. Näitä olivat vuonna 2013 kahvila Kukka-Aarteet, Neitsytniemen kartano, Kari Nousiaisen koti (jossa on kotiurut) sekä Imatran Kulttuuritalo Virran ulkoauditorio. Tapahtuman kävijämäärä nousi tuolloin edellisiin vuosiin verrattuna merkittävästi (vuonna 2012 kävijöitä oli 505 hlöä, 2013 määrä oli 750 hlöä, mikä merkitsee + 48 %:n kasvua) ja mukaan saatiin aivan uutta yleisöä.

Vuonna 2013 kokeilluissa konserttitiloissa jatkettiin hieman pienimuotoisemmin myös vuonna 2014. Tällöin käytössä olivat kirkkojen lisäksi edellä mainituista kahvila ja koti. Suunnitelmissa oli myös kartanokonsertti-idean kokeilu Siitolan kartanossa ja samalla sen laajentaminen myös ruokaa ja muuta oheistapahtumaa sisältäväksi keskiaikahenkiseksi kokonaisuudeksi.

Yhteistyökumppaniksi oli hankkeen puolesta neuvoteltu Saimaan ammattikorkeakoulu. Tämä ohjelmiston laajennus jäi kuitenkin toistaiseksi toteuttamatta, kun tapahtuman järjestäjä ei saanut hakemaansa Suomen kulttuurirahaston Etelä-Karjalan rahaston avustusta. Konsepti on kuitenkin hankkeen tuloksena olemassa ja odottaa tulevaa toteuttamistaan.

Hankkeen aikana Vanhassa vara parempi! on saanut uudenlaista yleisöä ja myös monipuolistanut julkista kuvaansa laajentamalla ohjelmatarjontansa ja tuomalla sitä uusiin esiintymispaikkoihin. Yhteistyökumppaneiksi on saatu seurakunnan lisäksi yrityksiä, joiden kautta musiikin yhteyteen on kytketty kahvitarjoilua. Muutokset ovat toistaiseksi olleet pieniä, koska ne on toteutettu kestäväällä periaatteella järjestävän organisaation rajallisten taloudellisten resurssien puitteissa, suuria riskejä ottamatta. Keskeisimpänä tuloksena voidaankin pitää sitä, että tapahtuma on ottanut kehittämisenäkökulman osaksi sen suunnittelua ja pyrkii aktiivisesti toteuttamaan uusia ideoita.

Ja Kitara Soi

Ja Kitara Soi! on lappeenrantalaislähtöisen kitarataiteilija Jyrki Myllärin ideoima klassiseen kitaraan ja jonkin verran myös muihin näppäilysoittimiin keskittyvä musiikkitapahtuma, jota on järjestetty vuodesta 2002 alkaen. Myllärinen on festivaalin taiteellinen johtaja ja järjestävänä organisaatioina toimii Lappeenrannan kulttuuritoimi. Tapahtuma on perinteisesti koostunut neljästä peräkkäisinä päivinä pidetystä konsertista.

Tapahtuman pääareena on perinteisesti ollut akustisesti toimiva, mutta ilmeeltään ankeahko Lappeenrannan musiikkiopiston Helkiö-Sali. Vuoden 2013 festivaalilla uudeksi konserttipaikaksi otettiin käytyjen kehittämiskeskustelujen pohjalta Lappeen Marian kirkko ja Raatihuoneella pidettiin kaksi konserttia yhden vuosittaisen sijaan. Akustisesti toimiva, mutta ilmeeltään ankeahko Helkiö-Sali oli konserttipaikkana vain yhdessä tilaisuudessa (vuonna 2012 salissa 3 konserttia). Järjestäjän mukaan tapahtuman kävijämäärät ylittivät ennakoarvion. Tapahtuman osallistujamäärä nousi edellisen vuoden 367 henkilöstä (järjestäjän ilmoittama luku, hankkeen projektipäällikön laskenta tuotti vuonna 2012 luvun 290 hlö) 430 kävijään. Kävijämäärän lisäys edelliseen vuoteen verrattuna oli +17 % (+48 %) ja lipputulokertymän lisäys +40 %. Molempina vuosina tapahtumassa oli kaikkiaan 4 konserttia.

Hankkeen ehdotuksesta Ja Kitara Soi –festivaalin lippujen saatavuutta parannettiin tuomalla vuonna 2013 liput Lippupalvelun ennakkomyyntiin ja tätä käytäntöä festivaali näyttää jatkavan myös vuonna 2014. Vuoden 2014 tapahtumassa kokeillaan myös uutta rakennetta, jossa neljä konserttia on hajotettu festivaalin sijaan syysmarraskuussa järjestettävien erillisten tilaisuuksien muodostamaksi konserttisarjaksi. Tämä mielenkiintoinen muutos ei ole hankkeen ehdottama, mutta osoittaa tapahtumassa herännyttä kehittämishalua Lappeenrannan kaupungin vuonna 2014 selkeästi pienentyneen tuen aiheuttamassa haasteellisessa tilanteessa. Tilojen osalta on vuonna 2014 palattu vanhaan Helkiö-Sali (3 konserttia), Raatihuone (1 konsertti) rakenteeseen. Festivaalille ehdotettuja iltaklubeja tai konsertin ja ruokailun yhdistäviä paketteja ei toistaiseksi ole toteutettu, vaikka tapahtuman taiteellinen johtaja on ilmaissut kiinnostuksensa tällaisia kokeiluja kohtaan.

Ja Kitara Soi –tapahtuman kehittäminen voisi hyötyä yhdistyksen perustamisesta tapahtumaa tuottamaan, jolloin erilaisia tapahtumavivakkeita voisi olla helpompi saada kuin nykymallilla, jossa tuottajana on kaupunki ja apurahojen hakijana taiteellinen johtaja yksityishenkilönä.

Lappeenrannan Balettigaala

Vuodesta 2010 järjestetyn Lappeenrannan Balettigaalan toteuttaa NordicDance Makers, pääyhteistyökumppaninaan Lappeenrannan kaupunki. NDM:n taustalla on taiteellinen johtaja, balettimestari Juhani Teräsvuori sekä hänen puolisonsa Irma Salomaa-Teräsvuori, jotka vastaavat tapahtuman sisällön tuottamisesta. Tapahtuman yhteyshenkilö Lappeenrannassa on Eeva-Liisa Tarvainen. Lappeenrannan kaupungin puolelta vastuuhenkilönä on viestintäjohtaja Alina Kujansivu. Tapahtumapaikkana on toiminut Lappeenrannan kaupunginteatteri suuri näyttämö.

Tapahtuman edustajien kanssa käydyssä kehittämiskeskustelussa nousi esiin yksi keskeinen kehittämiskohde ylitse muiden. Tapahtuman kehittämisen suurin haaste on sopivan esiintymistilan puute. Lappeenrannan nykyisen kaupunginteatterin suuren näyttämön katsomo on ollut vuodesta toiseen loppuunmyydylle tapahtumalle liian pieni ja uudesta, rakenteilla olevasta teatterisalista

ei ole tulossa yhtään suurempi, pikemminkin päinvastoin. Näytösten määrää ei toisaalta ole voitu kasvattaa nykyisestä kolmesta, koska useampi näytös olisi järjestäjän mukaan fyysinen ja aikataulullinen mahdottomuus.

Balettigaalan kehittäminen hankkeen puitteissa ei johtanut kovin merkittäviin tuloksiin, koska tilaongelmaan hankkeella ei ollut keinoja vaikuttaa ja muiden asioiden osalta tapahtumasta vastaavilla ei ollut kovin suurta motivaatiota hankkeen puolelta toivottuihin pohdintoihin.

Hankkeen puolesta tehdyssä kehittämissuunnitelmassa hahmotellaan joitakin kehitysideoita, joiden kokeilemisen mielekkyys jää luonnollisesti tapahtuman arvioitavaksi. Ideoissa ehdotetaan esimerkiksi baletin ja modernin tanssin/nykytanssin erottamista omiksi kokonaisuuksikseen, joka lisäisi näytösten määrää ja mahdollistaisi lipputulosten kasvattamisen. Toinen keskeinen ehdotus on tapahtuman tuominen lähemmäs kaupunkilaisia ottamalla oheisohjelmaan paikallisten tanssinharrastajien esityksiä ja tuomalla ohjelmaa myös teatterisalin ulkopuolelle.

Metkat-lastenkulttuuriviikot ja Metkuillaan-lastenkonsertti

Lappeenrannan kulttuuritoimen yhteydessä toimiva maakunnallinen lastenkulttuurikeskus Metku koordinoi ja järjestää vuosittain sekä Metkat-lastenkulttuuriviikkoja että lasten kuorotapahtumaa nimeltä Metkuillaan. Molempien tarkoitus on aktivoida laajasti maakunnan väkeä lastenkulttuurin esiin nostamiseen ja lisätä lapsille suunnattua kulttuuritarjontaa. Lisäksi erityisesti vuosittain helmikuussa järjestettävä Metkuillaan-konsertti osallistaa lapsia kulttuurin tekemiseen. Koulujen laulajat eri puolilta maakuntaa muodostavat yhdessä Sari Kaasisen johdolla esiintyvän jättikuoron, jossa on yli 800 laulajaa. Marraskuiset Metkat-viikot ennen kaikkea kokoavat maakunnan olemassa olevaa lastenkulttuuritarjontaa yhteisen sateenvarjon alle.

Tapahtumat edustivat Tapahtumamaakunta-hankkeessa lastenkulttuuria. Hankkeen tavoitteeksi määritellyt kohdetapahtumien näkyvyyden, yleisöpohjan ja matkailullisen

merkittävyyden kasvattaminen eivät sellaisinaan parhaalla mahdollisella tavalla soveltuneet näiden lastenkulttuuritapahtumien kehittämiseen.

Lastenkulttuurikeskus Metkun edustajien kanssa käydyissä keskusteluissa pohdittiin muun muassa Metkuillaan-kuorotapahtuman siirtämistä Lappeenrannan joka vuosi loppuunmyytyä Urheilutaloa suurempaan tilaan, kuten Lappeenrannan jäähalliin. Näin voitaisiin paitsi vastata tapahtuman suureen kysyntään oman maakunnan väen keskuudessa, myös tarjota tilaisuutta ohjelmalla matkailijoille ja markkinoida sitä aktiivisesti maakunnan ulkopuolelle. Ainakaan toistaiseksi tähän ehdotukseen ei ole tartuttu, mutta mahdollisuus lienee edelleen harkinnassa.

Metkuillaan-konsertin yhteyteen ehdotettiin myös lähialueyhteistyötä venäläisten kuorojen kanssa, mutta hankkeen järjestämään tapaamiseen ei valitettavasti päässyt mukaan Metkuillaan-tapahtuman edustajia. Periaatteessa ajatukseen suhtauduttiin myönteisesti molemmilla puolilla rajaa.

Keskusteluissa kehiteltiin myös ajatusta Metkat-viikon ja Metkuillaan-konsertin yhdistämisestä ajallisesti, jolloin molemmat olisivat helmikuussa Metkuillaan-konsertin huipentaessa tapahtuman. Hankkeen puolesta ehdotettiin myös Metkat-viikon tapahtumatarjonnan karsimista ja ohjelmaprofilin terävöittämistä. Viikon markkinoinnissa on ollut mukana myös tarjontaa, joka on ”avoimet ovet” -tyyppisesti järjestettyä normaalitoimintaa ilman mitään erityissisältöä tai toisaalta kaupallista tarjontaa, jonka yhteys maakunnalliseen lastenkulttuuriin on ohuehko.

Mustan Ja Valkoisen Teatterin Festivaali

Mustan Ja Valkoisen Teatterin Festivaalia on järjestetty Imatralla vuodesta 2003 alkaen. Taustaorganisaationa on Mustan Ja Valkoisen Teatteri ry. Tapahtuman taiteellinen johtaja on Kamran Shahmardan ja järjestelyistä vastaa Katri Läht. Tapahtuma on kasvanut pienimuotoisesta nukketeatteritapahtumasta erilaisia näyttämötaiteen lajeja monipuolisesti esitteleväksi, Etelä-Karjalan kansainvälisimmäksi tapahtumaksi. Tapahtumapaikkoina ovat olleet Imatran teatterin ja Kulttuurikeskus Virran ohella ravintolat, kadut ja

koulut sekä päiväkodit. Tapahtuma on toinen kahdesta eteläkarjalaisesta valtakunnallisille kulttuuritapahtumille myönnettävää OKM:n tukea saavasta festivaalista.

Mustan Ja Valkoisen Festivaalin suurimmat kehityshaasteet ovat liittyneet tapahtuman kasvun myötä yhä kipeämmäksi käyneeseen ammattimaisen tuottajan tarpeeseen, organisaation sisäisen työnjaon selkiyttämiseen sekä markkinoinnin ja tiedottamisen kehittämiseen. Näihin pureuduttiin myös Tapahtumamaakunta-hankkeen kehittämistoimissa.

Selkeimpänä tuloksena hankkeen kehittämistoimien vaikuttavuudesta voi pitää vuoden 2014 festivaalia. Vaikka tapahtuman ulkopuolinen rahoitus pieneni ratkaisevasti vuoden 2013 kymmenvuotisjuhlatapahtumaan verrattuna ja samalla ohjelmistoa hankkeen rohkaisemana karsittiin reippaalla kädellä, kasvoivat tapahtuman lipputulot edelliseen vuoteen verrattuna lähes kaksinkertaisiksi. Tähän päästiin tehostamalla tiedottamista ja markkinointia sekä nostamalla pääsylippujen hintoja enemmän esitysten tasoa vastaavaksi. Tapahtuma päättyi positiiviseen taloudelliseen tulokseen.

Vuonna 2014 saatettiin myös hankkeen kautta yhteistyöhön Pieni Sirkusfestivaali ja Mustan Ja Valkoisen Teatterifestivaali. Yhteistyön tuloksena jälkimmäisen tapahtuman ohjelma täydentyi yhdellä tärkeällä osalla. Hanke on pyrkinyt laajemminkin toimimaan siltana eri tapahtumatuottajien välillä ja edellä mainittu on konkreettinen esimerkki yhteistyön mahdollisuuksista.

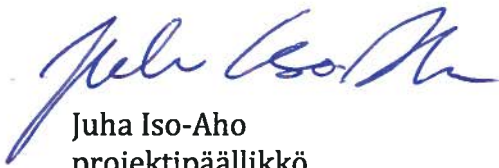
10. Miten toiminta jatkuu hankkeen päätyttyä

Kullekin hankkeelle on laadittu hankkeen työnä oma kehittämissuunnitelma, joka sisältää tapahtuman nykytilan analyysia tapahtumatuotannon eri osa-alueilta. Tapahtumien omaan harkintaan jää kehittämisohjelmien jatkohyödyntäminen ja tapahtuman itsearviointin jatkaminen heille hankkeen myötä tarjotuilla työkaluilla.

Hankkeen sivutuotteena syntyivät lisäksi erikseen Imatran ja Lappeenrannan seuduille suunnatut Tapahtumajärjestäjän ÄÄÖ –

oppaat. Näitä voivat hyödyntää paitsi hankkeen kohdetapahtumat,
myös kaikki tapahtumajärjestämisen kanssa tekemisissä olevat
eteläkarjalaiset toimijat.

Imatralla 10.10.2014

Juha Iso-Aho
projektipäällikkö